vers VO OR vers

LEZING 7
60 MINUTEN

NUMERI

16-17

De opstand van Korach en het onderscheid tussen geestelijk gezag en een kerkelijk ambt.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/numeri/16-17

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Ongeloof en de omzwervingen in de woestijn	3 min	4
2	Korach en zijn aanhang komen in opstand	2 min	6
3	Twee groepen met verschillende bezwaren	2 min	7
4	Gods daden vergeten door tegenspoed	4 min	9
5	Verzet tegen Gods keuze van leiders	3 min	10
6	Mozes bidt voor het opstandige volk	2 min	12
7	God zal aanwijzen wie priester mag zijn	3 min	14
8	Dienstbaarheid en eerzucht in de gemeente	2 min	16
9	Geestelijk leiderschap en kerkelijke ambten	5 min	17
10	Kritiek op leiders en verzet tegen gezag	2 min	20
11	Eenheid en verdeeldheid in de gemeente	4 min	21
12	Waaraan je geestelijke leiders herkent	3 min	23
13	Leiders dienen onder Christus als Hoofd	2 min	24
14	Dathan en Abiram beschuldigen Mozes	2 min	26

15	Korachs proef en de strijd om leiderschap	3 min	27
16	Voorbede voor de bedreigde gemeenschap	2 min	29
17	De aarde en het vuur treffen de opstandelingen	3 min	30
18	De vuurschalen als blijvende waarschuwing	3 min	33
19	Äaron brengt de dodelijke plaag tot stilstand	4 min	35
20	De bloeiende staf bevestigt Gods keuze	3 min	37
21	Äarons staf als teken van rechtmatig gezag	3 min	39
	Om verder te lezen		41

1

Ongeloof en de omzwervingen in de woestijn

Laten we Numeri hoofdstuk 16 opslaan, waar we opnieuw een opstand aantreffen. Wat verwacht je ook? We hebben in hoofdstuk 13 en 14 de opstand van het hele volk tegen Mozes, tegen God, gehad. De verkenners waren het land binnengegaan en hadden een kwaad gerucht mee teruggebracht. Allemaal, tenminste, behalve de twee verkenners Jozua en Kaleb, die onbedoeld naam maakten. Ze wisten niet dat ze dat deden, maar zij waren degenen geworden die beroemd waren. De andere verkenners — wie herinnert zich nog een van hun namen? Ze hebben trouwens niet lang meer geleefd, want God doodde hen omdat ze de Israëlieten tot opstand hadden aangezet, en de Israëlieten weigerden het beloofde land binnen te gaan.

Dat kwam door hun gebrek aan geloof. Dat is heel duidelijk. God zei:

> En de HEERE zei tegen Mozes: Hoelang zal dit volk Mij nog verwerpen? En hoelang zullen zij niet in Mij geloven, ondanks al de tekenen die Ik in het midden van hen gedaan heb?
>
> NUMERI 14:11

Dat is wat het boek Hebreeën ons vertelt:

> Zo zien wij dat zij niet konden ingaan vanwege hun ongeloof.
>
> HEBREEËN 3:19

God heeft mensen dus altijd door geloof gerechtvaardigd, niet alleen in het Nieuwe Testament, maar ook in het Oude Testament.

> Zonder geloof is het echter onmogelijk God te behagen. Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij beloont wie Hem zoeken.
>
> HEBREEËN 11:6

Deze mensen waren niet gerechtvaardigd. Ze hadden geen geloof en God oordeelde hen. Hij zei dat ze allemaal dood zouden neervallen in de woestijn, en dat hun kinderen, die op dat moment allemaal jonger dan twintig jaar waren, het beloofde land zouden binnengaan.

Ze keerden dus om, weg van het land. Ze waren echt aan de grens van het land geweest. Ze hadden naar binnen kunnen gaan als ze het geloof hadden gehad, maar dat hadden ze niet. Daarom liet God hen omkeren, en ze begonnen nog eens achtendertig jaar rond te zwerven. Ergens tussen hoofdstuk 14 en hoofdstuk 20 verstreek een periode van achtendertig jaar. Er zijn maar een paar gebeurtenissen opgetekend, en die krijgen in het verhaal geen specifieke plaats in de tijd. We weten dus bijvoorbeeld niet of de opstand van Korach, waarover we in hoofdstuk 16 zullen lezen, vroeg of laat in die achtendertig jaar plaatsvond. De gebeurtenis met de slangen vond wel laat plaats. Maar die met Korach en een deel van het andere gemopper waarover we lezen, vonden ergens in die achtendertig jaar plaats.

Tegen de tijd dat we bij hoofdstuk 20 komen, zijn we in het veertigste jaar. In hoofdstuk 14 waren we in het tweede jaar van hun omzwervingen. Wanneer we bij hoofdstuk 20 aankomen, zullen ze in het veertigste jaar zijn. Er verstrijken dus achtendertig jaar tussen deze twee gedeelten: het gedeelte dat we hebben gelezen en het gedeelte dat we in hoofdstuk 20 zullen tegenkomen. We zitten nu midden in dat gedeelte. We weten niet precies hoe dit chronologisch in elkaar zit, behalve dat het ergens binnen die periode valt.

2

Korach en zijn aanhang komen in opstand

Er staat in hoofdstuk 16, vers 1:

> Korach nu, de zoon van Jizhar, zoon van Kahath, zoon van Levi, nam zowel Dathan en Abiram, zonen van Eliab, als On, de zoon van Peleth, nakomelingen van Ruben, met zich mee.
>
> NUMERI 16:1

— duidelijk een neef van Mozes —

> Toen Mozes dat hoorde, wierp hij zich met zijn gezicht ter aarde. En hij sprak tot Korach en tot heel diens aanhang: Morgenochtend zal de HEERE bekendmaken wie van Hem is, en wie de heilige is die Hij in Zijn nabijheid zal laten komen. Wie Hij kiest, zal Hij in Zijn nabijheid laten komen. Korach en heel uw aanhang, doe dit: neem voor uzelf vuurschalen,
>
> NUMERI 16:4-6

— dat zijn dus vuurpannen waarin wierook wordt gebrand —

> doe er morgen vuur in en leg er reukwerk op voor het aangezicht van de HEERE. En het zal gebeuren dat de man die de HEERE kiest, die zal de heilige zijn. U trekt te veel naar u toe, zonen van Levi!
>
> NUMERI 16:7

> En Mozes zei tegen Korach: Luister toch, zonen van Levi! Is het u niet genoeg dat de God van Israël u heeft afgezonderd van de gemeenschap van Israël om u tot Hem te laten naderen, om de dienst van de tabernakel van de HEERE te verrichten en voor de gemeenschap te staan om hen te dienen? Hij heeft u en al uw broeders, de zonen van Levi, met u laten naderen; wilt u nu ook het priesterambt? Daarom u, en uw hele aanhang, u spant samen tegen de HEERE. Immers, Aäron, wat is hij dat u tegen hem mort?
>
> NUMERI 16:8-11

> En Mozes stuurde een bode om Dathan en Abiram, de zonen van Eliab, te roepen. Maar zij zeiden: Wij komen niet! Is het niet genoeg dat u ons geleid hebt uit een land dat overvloeit van melk en honing, om ons te laten sterven in de woestijn, dat u zich ook zo nodig tot heerser over ons moet verheffen? Bovendien hebt u ons niet gebracht naar een land dat overvloeit van melk en honing, evenmin hebt u ons akkers en wijngaarden gegeven als erfelijk bezit. Wilt u de ogen van deze mannen uitsteken? Wij komen niet!
>
> NUMERI 16:12-14

3

Twee groepen met verschillende bezwaren

Ik heb tot zover gelezen zodat je ook de woorden van Dathan en Abiram kon horen, want hun bezwaren zijn anders dan die van Korach. We hebben hier twee verschillende groepen. Ze uiten allebei samen kritiek op Mozes en Aäron. De ene groep bestaat uit de Levieten onder Korach, die, zoals ik al zei, een volle neef van zowel

Mozes als Aäron is. Hij leidt een opstand tegen Mozes en Aäron, maar vooral tegen Aäron, omdat Aäron de priester is en deze mannen vinden dat zij ook priester moeten kunnen zijn. Let erop dat Mozes, wanneer hij hem in vers 11 aanspreekt, zegt:

Wie is Aäron nou dat jullie tegen hem lopen te mopperen?

Hun gemor was vooral tegen de priester gericht, niet tegen Mozes zelf. Maar doordat Mozes achter Aäron stond en Aäron en Mozes een team vormden, zou Mozes evengoed het voorwerp van hun kritiek zijn geworden.

Dathan en Abiram waren echter geen Levieten. Ze hadden er geen belangstelling voor om priester te worden. Dat was hun ambitie niet. Ze waren Rubenieten, en hun klacht was tegen Mozes gericht. Ze zeiden over Mozes:

Jij hebt ons uit een land gehaald dat overvloeit van melk en honing om ons hier in de woestijn te laten sterven.

Vers 13.

Wanneer er staat:

Jij hebt ons uit een land gehaald dat overvloeit van melk en honing, klinkt het alsof ze Egypte bedoelen, want Mozes had hen uit Egypte geleid. Als ze Egypte een land noemen dat overvloeit van melk en honing, is dat nogal vreemd. Ze waren daar immers slaven, en eerder is Egypte niet op die manier beschreven. Kanaän is natuurlijk het land dat door de hele Schrift heen zo wordt beschreven. Het kan dus zijn dat ze niet zeggen: ‘Je hebt ons uit Egypte geleid’, wat hij uiteraard wel had gedaan, maar: ‘Je hebt ons weer weggevoerd van het land van melk en honing, waar we op het punt stonden binnen te gaan. Een paar van ons zijn er zelfs binnen geweest. Sommigen van ons zijn het land van melk en honing binnengegaan en teruggekomen, en we hadden daar allemaal naar binnen kunnen gaan. Je hebt ons daar weggehaald en ons weer de woestijn in geleid om te sterven.’

4

Gods daden vergeten door tegenspoed

Het is een vreemde klacht om tegen Mozes in te brengen, aangezien God Degene is Die dit allemaal doet. Het opmerkelijke is hoe weinig deze opstandelingen begrijpen, terwijl ze toch werkelijk elke dag de wolkkolom kunnen zien en 's nachts de vuurkolom. Ze kunnen van tijd tot tijd de hoorbare stem van God horen. Ze zien de heerlijkheid van de Heere bij de tabernakel verschijnen. Ze zien oordelen van God plaatsvinden. Ze hadden zelfs de Rode Zee zien opengaan. Ze hadden God zien handelen, en toch vergeten ze dat zo gemakkelijk.

Waar ze aan denken, zijn hun dagelijkse omstandigheden. Waar ze aan denken, is het voedsel dat ze eten, namelijk manna, en de moeilijke omstandigheden waarin ze leven: het weer, de droogte van het gebied, enzovoort. Daar denken ze aan, in plaats van aan het land van melk en honing. Iedereen zou dat zwaar kunnen vinden. Iedereen zou dat op de lange duur moeilijk kunnen vinden, vooral als je weet dat je daar in de woestijn zult sterven. Je zult het land niet binnengaan. Je weet dat je omstandigheden niet beter zullen worden. Iedereen zou zich daar natuurlijk aan kunnen ergeren, maar wat heeft het eigenlijk voor zin om daarover bij Mozes te klagen? Mozes heeft geen zeggenschap over God.

Dat ze zulke zichtbare bewijzen hadden van Gods aanwezigheid en van Gods leiding over hen, maakt het zo onbegrijpelijk dat ze zich tegen Mozes zouden keren. Toch is het, hoe onbegrijpelijk het ook lijkt, heel menselijk. Het komt heel vaak voor dat mensen zo handelen. Er zijn waarschijnlijk wel christenen die vrij snel na hun bekering afvallig worden, voordat ze veel van Gods werken hebben gezien. Maar iedere christen die al enige tijd christen is, heeft meegemaakt dat gebeden werden verhoord, heeft verandering in zijn leven meegemaakt, heeft getuigenissen van vrienden gehoord en veranderingen in hun leven gezien, heeft iets van de aanwezigheid van God ervaren. Toch kiezen ze er, wanneer ze zich van God afkeren, gewoon voor om die dingen te vergeten of al die dingen te negeren.

Hoe komt dat? Omdat ze die dingen echt niet meer geloven? Ik weet het niet. Ik weet niet zeker waarom mensen afvallig worden. Ik heb het nooit helemaal begrepen. Ik weet niet hoe je je kunt keren tegen iets waarvan je weet dat het waar is. Maar er zijn mensen die ervoor kiezen geen aandacht aan God te schenken, omdat hun lichamelijke omstandigheden hun meer bezighouden.

Christen zijn brengt bepaalde moeilijkheden met zich mee. Wat mensen niet lijken te beseffen, is dat geen christen zijn ook moeilijkheden met zich meebrengt. Het is niet zo dat het leven in de wereld gemakkelijk is wanneer je geen christen bent. Sterker nog, bij de beproevingen die ik heb doorgemaakt, heb ik me altijd afgevraagd hoe ik die ooit had kunnen doorstaan als ik geen christen was geweest. Ik kan me niet eens voorstellen hoe iemand zonder God door zijn beproevingen heen komt. Maar ik denk dat ik het me ook niet hoef voor te stellen, want ik weet het. Ik heb gezien hoe sommigen van hen erdoorheen komen. Ze worden dronken, en ze worden depressief, en ze gaan naar psychiaters, en hun leven raakt in de war. Hun relaties raken in de war. Hun stemmingen raken in de war. Ze worden bitter, enzovoort.

Met God zijn er moeilijkheden, maar wanneer je de troost van de Heilige Geest hebt, heb je Gods aanwezigheid in je leven. Ik begrijp echt niet hoe iemand kan denken dat het leven beter zou zijn zonder God, vooral nadat ze Hem hebben gezien. De opstand van deze mensen is naar buiten toe eigenlijk niet tegen God gericht, want ze zeggen:

5

Verzet tegen Gods keuze van leiders

> Zij kwamen vanwege Mozes en vanwege Aäron bijeen, en zeiden tegen hen: U trekt te veel naar u toe, want heel de gemeenschap, allen zijn zij heilig, en de HEERE is in hun midden. Waarom verheft u zich dan boven de gemeente van de HEERE?
>
> NUMERI 16:3

Maar die is gericht tegen Gods keuze van leiders. In dit geval gaat het om Aäron als priester en om Mozes als leider. Dathan en Abiram waren daar niet blij mee. Volgens hen gedroeg Mozes zich steeds als een vorst over hen. Eerder, in vers 1, wordt ons verteld dat Dathan en Abiram een vriend bij zich hadden die On heette, de zoon van Peleth. Ze waren allemaal zonen van Ruben. We lezen hier verder niets meer over On. Volgens de Joodse overlevering heeft zijn vrouw hem na deze confrontatie overgehaald om weer de kant van Mozes te kiezen. Daarom zou hij niet met de rest zijn omgekomen. We lezen niet dat hij verder in opstand kwam. Ik weet niet waar die Joodse overlevering vandaan komt, maar ik vermoed dat ze op de een of andere manier moesten verklaren waarom hij in vers 1 wordt genoemd als iemand die met hen meedeed, maar daarna blijkbaar niet meer. Het is natuurlijk mogelijk dat hij inderdaad tot inzicht kwam.

Maar wanneer ze in vers 3 zeggen dat Mozes en Aäron te veel op zich nemen, is dat zo'n boosaardige beschuldiging. We weten niet hoe terughoudend Aäron misschien was, maar Mozes was uiterst terughoudend om de positie te aanvaarden die God hem gaf. En af en toe vroeg hij om daarvan ontheven te worden. Hij heeft die niet zelf op zich genomen, en hij klaagde er zelfs bij God over dat God hem had uitgekozen om deze last te dragen. Bovendien zegt hij in vers 15 tegen de Heere:

> Toen ontstak Mozes in hevige woede, en hij zei tegen de HEERE: Zie hun offer niet aan! Nog geen ezel heb ik van hen afgenomen en niet één van hen heb ik kwaad gedaan.
>
> NUMERI 16:15

Met andere woorden: ik heb mijn machtspositie niet gebruikt om hen te onderdrukken, om hun spullen af te pakken. Ik heb God met uitsluitend zuivere motieven gediend. Ze kunnen niets aanwijzen wat ik heb gedaan waarmee ik mijn positie of mijn gezag heb misbruikt, of waarmee ik hun schade heb berokkend. Zo gaat het vaak. Er zijn leiders die verkeerde dingen doen, en wanneer ze verkeerde dingen doen, verdienen ze kritiek en terechtwijzing. Misschien moeten er zelfs tuchtmaatregelen tegen hen worden genomen. Maar wanneer leiders niets verkeerd

doen, wanneer ze werkelijk doen wat ze behoren te doen, krijgen ze vaak kritiek van mensen die eenvoudigweg opstandig zijn. Die kunnen het niet verdragen dat iemand anders op de voorgrond staat en zij niet.

6

Mozes bidt voor het opstandige volk

We zien allereerst hoe Mozes op Korach reageert. Zijn eerste reactie in vers 4 is dat hij zich met zijn gezicht ter aarde wierp. We merken dat Mozes en Aäron meestal zo reageren wanneer mensen hun opstandigheid tonen. Ze werpen zich doorgaans met hun gezicht ter aarde. Dat zien we bijvoorbeeld in hoofdstuk 14, vers 5, toen de mensen zeiden:

> En zij zeiden tegen elkaar: Laten wij een hoofd aanstellen en naar Egypte terugkeren!
>
> NUMERI 14:4

Er staat:

> Toen wierpen Mozes en Aäron zich met hun gezicht ter aarde, voor heel de verzamelde gemeenschap van de Israëlieten.
>
> NUMERI 14:5

Hier werpt Mozes zich opnieuw met zijn gezicht ter aarde. We zullen hem dat in het vervolg van tijd tot tijd zien doen, zo ongeveer elke keer dat het volk in opstand komt. Het gebeurt opnieuw in hoofdstuk 16, vers 22, en eerlijk gezegd herhaaldelijk in het verdere verloop van een aantal van deze hoofdstukken.

Dat hij zich met zijn gezicht ter aarde werpt, is ongetwijfeld een uiting van zijn volledige onderwerping aan de wil van God en van gebed tot God. Het is alsof hij zich niet verdedigt.

> Maar de man Mozes was zeer zachtmoedig, meer dan alle mensen die op de aardbodem waren.
>
> NUMERI 12:3

Wanneer hij beschuldigd wordt, werpt hij zich gewoon neer voor God. Vaak is het niet omdat hij beschuldigd wordt, maar omdat hij beseft dat het volk in groot gevaar verkeert. Ze zeggen zulke godslasterlijke dingen dat hij onmiddellijk voor hen moet gaan bidden.

Dat zien we in verschillende gevallen in de hoofdstukken die we voor ons hebben: het volk geeft blijk van enorme slechtheid en opstandigheid. Wat er dan gebeurt, is dat Mozes en Aäron zich met hun gezicht ter aarde werpen, bidden en voor het volk pleiten, opdat God hen niet zal oordelen. Mozes en Aäron lijken te beseffen wanneer het volk zich op glad ijs begeeft. Dan gaan ze onmiddellijk bidden en smeken ze God voor het volk.

7

God zal aanwijzen wie priester mag zijn

Wanneer Mozes hun in hoofdstuk 16, vers 7 antwoord geeft, zegt hij:

> En hij sprak tot Korach en tot heel diens aanhang: Morgenochtend zal de HEERE bekendmaken wie van Hem is, en wie de heilige is die Hij in Zijn nabijheid zal laten komen. Wie Hij kiest, zal Hij in Zijn nabijheid laten komen. Korach en heel uw aanhang, doe dit: neem voor uzelf vuurschalen, doe er morgen vuur in en leg er reukwerk op voor het aangezicht van de HEERE. En het zal gebeuren dat de man die de HEERE kiest, die zal de heilige zijn. U trekt te veel naar u toe, zonen van Levi!
>
> NUMERI 16:5-7

Nu waren die 250 mannen die bij hen waren leiders van de gemeente en vertegenwoordigers van de gemeente, mannen van aanzien. Dit waren belangrijke, invloedrijke mensen. Dit is een opstand van betekenis. Dit is gevaarlijk. Er stonden invloedrijke mensen tegenover de leider.

Hij zegt:

Neem die 250 mannen mee, zet de wierookpannen klaar en breng ze morgen naar de tabernakel, dan zullen we zien wat God doet en zal Hij laten zien wie Hij als priester heeft uitgekozen.

Aan het einde van vers 7 keert hij hun woorden tegen hen. Hij zegt:

> U trekt te veel naar u toe, zonen van Levi!
>
> NUMERI 16:7

Het is een feit dat Mozes en Aäron niets op zich hadden genomen. God had het hun opgelegd. Dat zegt hij ook in vers 11. Hij zegt:

> En Mozes zei tegen Korach: Luister toch, zonen van Levi! Is het u niet genoeg dat de God van Israël u heeft afgezonderd van de gemeenschap van Israël om u tot Hem te laten naderen, om de dienst van de tabernakel van de HEERE te verrichten en voor de gemeenschap te staan om hen te dienen? Hij heeft u en al uw broeders, de zonen van Levi, met u laten naderen; wilt u nu ook het priesterambt? Daarom u, en uw hele aanhang, u spant samen tegen de HEERE. Immers, Aäron, wat is hij dat u tegen hem mort?
>
> NUMERI 16:8-11

Tegen ons zijn jullie niet bijeengekomen. Wij hebben deze beslissingen niet genomen; dat heeft de Heere gedaan.

Dus jullie zijn degenen die iets op je nemen. God heeft Korach en de andere Levieten het priesterschap niet gegeven, en daarom proberen ze dat voor zichzelf te verkrijgen. Dat is iets wat ze uit eigen eerzucht proberen te bemachtigen.

Mozes zegt tegen hen, omdat ze Levieten zijn, in vers 9:

Vinden jullie het soms niks dat de God van Israël jullie uit het volk Israël heeft uitgekozen om dicht bij Hem te komen, het werk in de tabernakel van de Heer te doen en voor het volk klaar te staan om Hem te dienen?

En dan:

Hij heeft jullie dicht bij Zich laten komen, jou en al je broeders, de nakomelingen van Levi. En nu willen jullie ook nog priester worden?

8

Dienstbaarheid en eerzucht in de gemeente

Het priesterschap komt hier, als we een vergelijking met de gemeente maken, met iets overeen. Natuurlijk is de gemeente een koninkrijk van priesters, maar in dit specifieke verband zou de gemeente meer op de Levieten lijken. Elke christen is als een Leviet. God heeft ons uit de volken gekozen om het voorrecht te hebben dat de volken niet hebben: voor Hem te komen in de Naam van Jezus, werkelijk toegang tot Hem te hebben,

> en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus,
>
> EFEZE 2:6

en voor de wereld te staan en God te vertegenwoordigen. Hoewel de wereld het natuurlijk niet altijd waardeert dat we dat doen.

Het is een voorrecht om Gods boodschappers te zijn, om Gods vertegenwoordigers in de wereld te zijn. Dat is iets wat God ons gegeven heeft en wat Hij niet gegeven heeft aan andere volken, andere godsdiensten of mensen die geen volgelingen van Christus zijn. Toch zijn we niet allemaal de leiders van de groep. God geeft sommige mensen wel gaven om leiding te geven, en anderen niet. Eerlijk gezegd heb ik mensen gekend die die gaven om leiding te geven wilden hebben, maar ze niet hadden. Mensen zoals Korach.

Het boek Judas spreekt over zulke mensen. Er waren mensen in de gemeente die Judas kende, die blijkbaar ook tegen de leiding van de gemeente waren. Hun opstandigheid werd vergeleken met die van Korach. Er staat in Judas, vers 10 en 11:

> Maar deze mensen spreken kwaad over alles wat ze niet kennen. En wat ze instinctief kennen, zoals redeloze dieren, daarin richten ze zichzelf te gronde. Wee hun! Ze zijn de weg van Kaïn gegaan, hebben zich uit winstbejag in de dwaling van Bileam gestort en zijn in de opstand van Korach omgekomen.
>
> JUDAS 10-11

Eén ding dat we over deze mensen weten over wie Judas spreekt, staat in vers 8:

> Op dezelfde manier verontreinigen ook deze dromers het vlees, verwerpen zij gezag en spreken zij kwaad over hoogwaardigheidsbeklederS.
>
> JUDAS 8

Voor het Engelse woord ‘dignitaries’, hoogwaardigheidsbeklederS, staat in het Grieks eenvoudig het woord ‘heerlijkheden’. Maar Paulus sprak soms over zijn metgezellen als de heerlijkheid van Jahweh, of de heerlijkheid van God. Deze heerlijkheden zijn blijkbaar de hoogwaardigheidsbeklederS of de geestelijke leiders in de gemeenten.

9

Geestelijk leiderschap en kerkelijke ambten

Bedenk dat mijn standpunt is dat geestelijk leiderschap niet hetzelfde is als institutioneel leiderschap. Ik geloof dat iemand een ambt kan bekleden in een organisatie die een kerk wordt genoemd, en zelf helemaal geen geestelijk leider kan

zijn. Sterker nog, die hele organisatie is wat God betreft misschien niet méér een gemeente dan zomaar twee christenen die in een restaurant samenkomen om over de dingen van God te praten.

> Want waar twee of drie in Mijn Naam bijeengekomen zijn, daar ben Ik in hun midden.
>
> MATTHEÜS 18:20

Elke organisatie waarin twee of meer christenen samenkomen, is naar mijn idee een uitdrukking van de gemeente. Maar in veel gevallen zijn er in die samenkomst misschien meer mensen die geen christen zijn dan mensen die dat wel zijn. Daarom is de organisatie zelf geen gemeente, al wordt ze soms wel zo genoemd, eenvoudigweg volgens het spraakgebruik van tegenwoordig.

Daarom kan een organisatie die wat God betreft misschien niet eens een godvruchtige organisatie is, leiders hebben die helemaal niet door God zijn aangesteld om geestelijke leiders te zijn. Of er kan een gemeente zijn die een godvruchtige organisatie is en een goed voorbeeld van een gemeente. Maar ook die kan leiders hebben die geen geestelijke leiders zijn, als ze die aanstellen. Wat we tegenwoordig een kerk noemen, is een organisatie die door mensen is georganiseerd. Dat betekent niet dat God daar niet aanwezig kan zijn, of dat God haar niet kan zegenen, of dat God haar niet kan eren, of dat God haar niet kan erkennen. Dat kan Hij wel.

Maar de waarheid is dat elke georganiseerde kerk door mensen is georganiseerd, door mensen. Ofwel die mensen werden door God geleid om dat te doen, ofwel ze werden geleid door een andere invloed, een of ander verlangen om een organisatie op te richten, of wat dan ook. Veel kerkgenootschappen zijn waarschijnlijk ontstaan uit opstandigheid tegen bestaande kerken die er al waren. Iemand was het niet eens met de leiding en ging daarom gewoon weg en begon zijn eigen groep, zijn eigen opstandige beweging. Daarna werden ze instellingen, en nu worden ze ook kerken genoemd, maar ze zijn uit opstandigheid ontstaan. Er zijn bewegingen die uit opstandigheid zijn ontstaan en die inmiddels toch kerkelijke instellingen zijn geworden.

Ik zeg niet dat daar geen echte christenen in zitten. Wat ik zeg, is dat het een vergissing is om te denken dat God een organisatie, omdat die een kerk wordt genoemd, erkent als Zijn uitverkoren lichaam om in die plaats van Hem te getuigen. Er kunnen echte christenen in zitten. Maar alleen het feit dat er een organisatie is en dat ze statuten hebben op grond waarvan ze leiders kunnen kiezen en mannen als leiders kunnen aanstellen, betekent niet dat die mannen door God zijn aangesteld, of dat ze in geestelijke zin leiders zijn. Ze bekleden een ambt, een politiek ambt, in een organisatie die mensen hebben georganiseerd.

Nogmaals, met die opmerking probeer ik niet de legitimiteit van elke gemeente uit te sluiten. Elke gemeente heeft dit gemeen: ze is door mensen georganiseerd. Of God die mensen heeft geleid of dat iets anders hen heeft geleid, is een andere vraag. Ik denk dat je dat van geval tot geval zou moeten vaststellen. Maar wat ik zeg, is dat die door mensen opgerichte organisaties ook een procedure hebben vastgesteld om leiders aan te stellen. Meestal gebeurt dat door verkiezing, door een algemene verkiezing onder de mensen. Maar dat bewijst niets over de geestelijke aard van het leiderschap van die mensen. Dus ik stel geestelijk leiderschap niet noodzakelijk gelijk aan leiderschap binnen een instelling. Een groep is een gelukkige en goede groep als al haar leiders binnen de instelling ook geestelijke leiders zijn. Dat kan zo zijn. Ik ben in gemeenten geweest waarvan ik zou zeggen dat alle oudsten die ik kende geestelijke mannen waren en werkelijk geestelijk leiderschap leken te hebben. Dat heb ik gezien. Dus ik sluit die mogelijkheid niet uit. Moge God ons er meer van geven.

Maar wat ik zeg, is dat geestelijk leiderschap anders wordt gedefinieerd dan leiderschap binnen een instelling. Nu waren Mozes en Aäron zowel geestelijke leiders die door God waren aangesteld, als leiders binnen een instelling. God had de tabernakel ingesteld. God had het volk Israël ingesteld. Mozes en Aäron waren daar werkelijk de geestelijke leiders. Maar de overeenkomstige situaties in de gemeente zouden niet helemaal hetzelfde zijn.

10

Kritiek op leiders en verzet tegen gezag

Daarom vind ik het zo'n vergissing wanneer mensen het voorbeeld van de opstand van Korach gebruiken, of zelfs de uitspraken elders in de Schrift:

> Raak Mijn gezalfden niet aan, doe Mijn profeten geen kwaad.
>
> PSALMEN 105:15

en die toepassen op elke voorganger of elke geestelijke leider in elke gemeente. Deze uitspraken in de Schrift, deze voorbeelden in de Schrift, veronderstellen dat de mannen in kwestie door God zijn aangesteld en dat zij de gezalfden van de Heere zijn. Zelfs Saul, koning Saul, was de gezalfde van de Heere, hoewel hij de verkeerde kant op ging.

Wanneer iemand de gezalfde van de Heere is, wanneer mensen werkelijk geestelijke leiders zijn, wanneer de Geest van God hun gaven voor leiderschap heeft gegeven en hun geestelijke leven daarvan getuigt, enzovoort, dan zou het heel slecht zijn om tegen hen in opstand te komen. Niet vanwege henzelf, maar vanwege God. God was Degene Die hier achter het gezag van Mozes stond. Voor zover God achter het gezag van een man staat, is het een vergissing en een kwaad om tegen die man in opstand te komen of hem te bekritiseren, alleen maar omdat zijn gezag je tegenstaat.

Natuurlijk is niemand boven kritiek verheven. Zelfs Mozes deed iets verkeerd en mocht daarom het beloofde land niet binnengaan. Ook godvruchtige mannen moeten worden bekritiseerd. Jezus bekritiseerde Petrus toen Petrus iets verkeerds zei, en zelfs Paulus bekritiseerde Petrus in Antiochië, volgens Galaten hoofdstuk 2. Dus ik zeg niet dat een echte leider boven kritiek verheven is. Maar deze mensen bekritiseerden Mozes niet om iets wat hij had gedaan. Ze bekritiseerden hem omdat zijn gezag hun tegenstond, en de positie van Aäron stond hun tegen.

Het was niet zo dat ze zeiden: ‘Deze mannen hebben hun gezag misbruikt.’ Ze zeiden: ‘Zij zouden niet degenen moeten zijn die het gezag hebben. Wij zouden net zoveel gezag moeten hebben als zij. Wie zijn zij dat wij hen zouden moeten volgen? Wij

zijn Levieten. Wij zijn ook Gods heilige volk. Waarom zouden wij naar hen moeten luisteren?' Mirjam en Aäron hadden eerder dezelfde fout gemaakt door Mozes te bekritiseren.

11

Eenheid en verdeeldheid in de gemeente

Degenen over wie Judas het heeft, zijn de mensen die gezag verwerpen, en daarmee worden echte gezagsdragers bedoeld. In de vroege gemeente hadden ze niet dezelfde soort ideeën over de gemeente als instelling die wij hebben. Je kon bijvoorbeeld niet zomaar op de volgende straathoek een gemeente beginnen wanneer er al een gemeente in de stad was. Er was in elke stad maar één gemeente. Als je een tweede gemeente begint, veroorzaak je verdeeldheid. Er was in de dagen van de apostelen in elke stad maar één ware gemeente, en dat was de gemeente die door de apostelen was gesticht. De apostel kwam naar de stad, stichtte een gemeente, stelde leiders aan en vertrok. En iedereen in de stad die tot behoud kwam, maakte deel uit van die gemeente en niet van een andere, want er is maar één lichaam.

Wij hebben nu een heel ander systeem. Je kunt naar een stad gaan waar al twintig of honderd gemeenten zijn, en je kunt er gewoon nog een gemeente beginnen als je dat wilt. Uiteindelijk zijn er dan honderdeen gemeenten. Wanneer je jouw gemeente begint, kun je jouw eigen leiderschapsstructuur opzetten, jouw eigen politieke structuur, en de leiders van andere gemeenten negeren, want dat is jouw gemeente niet. Jij zit in deze gemeente; zij zitten in die gemeente op de volgende straathoek.

Dat idee was in de vroege gemeente ondenkbaar. Het begon zich in Korinthe te ontwikkelen, maar Paulus was ontzet en drukte het de kop in toen de Korinthiërs zeiden:

Ik hoor bij Paulus, of:

Ik hoor bij Kefas, of:

Ik hoor bij Apollos.

Paulus zei:

> Is Christus verdeeld? Is Paulus soms voor u gekruisigd? Of bent u in de naam van Paulus gedoopt?
>
> 1 KORINTHE 1:13

Hij kon die denkwijze niet eens begrijpen. Hoe kun je denken dat sommige christenen bij deze groep kunnen horen en anderen bij die groep en weer anderen bij die groep, terwijl we het hier over Christus hebben? We hebben het over het lichaam van Christus. Christus is niet verdeeld. Hoe kun je zo denken?

Maar wij denken nu wel zo, want zo denkt de kerk. Ze denkt op een manier waarvan Paulus zich niet kon voorstellen dat mensen zo zouden denken. De kerk denkt nu vrijwel overal zoals de Korinthiërs toen dachten. Juist om die denkwijze noemde Paulus hen vleselijk en kleine kinderen.

Omdat dat de denkwijze is, moeten we bedenken dat het feit dat er ergens een groep is die zichzelf een christelijke gemeente noemt en bepaalde leiders heeft, op zichzelf niets zegt. Het maakt mij niet uit of het een groep van 50 mensen is, of 30 mensen, of 5.000 mensen. Het maakt niet uit hoe groot die is. Het is een organisatie die enkele mensen op een bepaald moment besloten hebben te beginnen. Of dat onder Gods leiding gebeurde of niet, moet van geval tot geval worden beoordeeld.

Maar in de dagen van Judas waren de leiders in de gemeente de leiders in de enige gemeente. Er was maar één gemeente in hun stad, en de leiders daar waren degenen die de apostelen hadden aangesteld. Ze waren aangesteld op grond van hun geestelijke kwaliteiten, en ze hadden werkelijk geestelijk gezag. Het is voor ons vandaag wat moeilijker, denk ik, om vast te stellen wie werkelijk geestelijk gezag hebben. Je kunt dat namelijk niet alleen beoordelen op grond van het feit dat ze een leidinggevende functie in een organisatie bekleden. Daaruit kun je niet met zekerheid opmaken dat ze geestelijk zijn of werkelijk gezag hebben dat God hun heeft verleend.

12

Waaraan je geestelijke leiders herkent

De beste manier om te begrijpen wie dat zijn, is volgens mij aan de hand van Hebreeën hoofdstuk 13. Drie keer noemt de schrijver mensen die de leiders van de gemeente zijn, degenen die jullie leiden. In de New King James staat de uitdrukking “who rule over you”, maar dat is een verkeerde vertaling. Zoals de kanttekening aangeeft, betekent het Griekse woord “die jullie leiden”. Mensen leiden is één ding; dat is niet hetzelfde als over hen heersen.

In vers 7 staat:

> Denk aan uw voorgangers, die het Woord van God tot u gesproken hebben. Let op de uitkomst van hun levenswandel, en volg hun geloof na.
>
> HEBREEËN 13:7

En vers 17 zegt:

> Gehoorzaam uw voorgangers en wees hun onderdanig, want zij waken over uw zielen omdat zij rekenschap moeten afleggen, opdat zij dat mogen doen met vreugde en niet al zuchtend. Dat heeft immers voor u geen nut.
>
> HEBREEËN 13:17

Dat is dezelfde uitdrukking.

Enzovoort. Er is ook vers 24:

> Groet al uw voorgangers en al de heiligen. De broeders uit Italië groeten u.
>
> HEBREEËN 13:24

Er is dus een groep mensen in de Hebreeuwse gemeenten die de leiders waren. Hoe werden zij herkend? Ik zie drie dingen waaraan je hen zou kunnen herkennen. Het eerste is dat ze het Woord van God tot jullie spreken, in vers 7. Ten tweede, in hetzelfde vers, is hun geloof het navolgen waard. Dat wil zeggen, ze geven een goed voorbeeld dat nagevolgd moet worden. Je volgt hun geloof na en let daarbij op de uitkomst van hun geloof of van hun levenswandel. En in vers 17 waken ze over jullie zielen. Ze hebben dus een herderlijk hart en zijn bezorgd om jullie welzijn.

Er staat niet dat ze toezicht houden op een organisatie, al zouden ze dat kunnen doen. Iemand die werkelijk geestelijk gezag heeft, kan ook een positie bekleden waarin hij toezicht houdt op een organisatie. Maar dat is niet wat hem gezag geeft. Wat hem gezag geeft, is dat hij het Woord van God tot jullie spreekt. Hun leven is iets dat christenen zouden moeten navolgen. En ze hebben ook een herderlijk hart. Ze houden toezicht op de zielen van mensen. Ze waken over jullie zielen.

Dat zou iemand als Mozes zijn. Zo was Mozes, en zo waren de leiders die God deed opstaan. De mensen konden gemakkelijk zien wie de leiders in Israël waren, omdat God zoveel zichtbare tekenen van Zijn goedkeuring van Mozes en Aäron had gegeven. Maar wij kunnen niet altijd in één oogopslag zien wie wel of geen geestelijk gezag heeft. Maar degenen die in Judas als Korach zijn, zijn degenen die het rechtmatige gezag verachten van de mensen die God in hun leven doet opstaan.

13

Leiders dienen onder Christus als Hoofd

Nogmaals, we moeten bedenken dat Jezus ons gezag is, niet een mens. Paulus zei in 1 Korinthe 11:3:

> Maar ik wil dat u weet dat Christus het Hoofd is van iedere man en de man het hoofd van de vrouw en God het Hoofd van Christus.
>
> 1 KORINTHE 11:3

Daarom zijn we allemaal volgelingen van Christus, niet van een mens. Degenen die daadwerkelijk geestelijk gezag hebben, bewijzen ons alleen een dienst. De dienst om het Woord van God tot ons te spreken, de dienst om ons een goed voorbeeld te geven, de dienst om over ons te waken. Dat wil zeggen, als we beginnen af te dwalen, komen ze achter ons aan en zeggen ze: “Waar denk je dat je naartoe gaat?” Dat is het soort toezicht dat ze houden, maar ze zijn geen bazen; ze zijn geen heersers. Petrus zei tegen de oudsten van de gemeente:

> ook niet als mensen die heerschappij voeren over het erfdeel van de Heere, maar als mensen die voorbeelden voor de kudde geworden zijn.
>
> 1 PETRUS 5:3

Zo was Mozes. Mozes heerste niet over hen. Hij leidde hen zoals een herder schapen leidt. Dat was een dienst die hij hun bewees. Ze hadden iemand nodig. Ze waren als domme schapen die de neiging hadden de verkeerde kant op te gaan als ze niet geleid werden. Dus gaf hij hun godvruchtige leiding. Maar hij onderdrukte hen niet of iets dergelijks. Deze mensen kwamen in feite in opstand tegen God en tegen de aanstelling door God.

14

Dathan en Abiram beschuldigen Mozes

Toen Mozes in vers 12 Dathan en Abiram liet roepen, had hij kennelijk gehoord dat zij ook in opstand kwamen. Hij vroeg hun voor hem te verschijnen. Ze wilden niet eens komen opdagen. Ze stuurden hem een boodschap terug en zeiden:

> En Mozes stuurde een bode om Dathan en Abiram, de zonen van Eliab, te roepen. Maar zij zeiden: Wij komen niet! Is het niet genoeg dat u ons geleid hebt uit een land dat overvloeit van melk en honing, om ons te laten sterven in de woestijn, dat u zich ook zo nodig tot heerser over ons moet verheffen? Bovendien hebt u ons niet gebracht naar een land dat overvloeit van melk en honing, evenmin hebt u ons akkers en wijngaarden gegeven als erfelijk bezit. Wilt u de ogen van deze mannen uitsteken? Wij komen niet!
>
> NUMERI 16:12-14

En in vers 14 verwijten ze hem:

Jij hebt ons niet naar het land gebracht dat overvloeit van melk en honing.

Nou, dat is niet bepaald zijn schuld. Het volk heeft geweigerd naar binnen te gaan. Maar mensen vergeten zulke dingen. Als ze ontevreden zijn over hun omstandigheden, zoeken ze iemand die ze de schuld kunnen geven. De man die vooraan staat, is waarschijnlijk de gemakkelijkste om aan te wijzen en de schuld te geven.

Ze zeiden in vers 14:

Ga je deze mannen de ogen uitsteken?

Dat betekent: ‘Hoop je deze mensen om de tuin te leiden? Hoop je deze mensen blind te maken voor wat je aan het doen bent, Mozes? Je bent gewoon een enorme egoïst. Je bent gewoon een enorme megalomaan. Je wilt gewoon de grote vis in de vijver zijn. Denk je dat wij dat niet zien? Denk je dat iedereen blind is?’ Dat zeggen ze tegen hem. En dat maakte Mozes boos. In vers 15 zei hij tegen de HEERE:

> Toen ontstak Mozes in hevige woede, en hij zei tegen de HEERE: Zie hun offer niet aan! Nog geen ezel heb ik van hen afgenomen en niet één van hen heb ik kwaad gedaan.
>
> NUMERI 16:15

Ze zullen de volgende dag 250 wierookvaten naar de tabernakel brengen, en God zal het ene aanvaarden en de andere niet. Hij zegt niet hoe die aanvaarding zal blijken, maar hoe dat gebeurt, vinden we verderop in vers 35. Dat zullen we zien wanneer we daar aankomen.

Mozes zei:

Ik heb niet één ezel van hen afgepakt en ik heb niemand van hen kwaad gedaan.

15

Korachs proef en de strijd om leiderschap

En Mozes zei tegen Korach:

> En Mozes zei tegen Korach: U en heel uw aanhang, verschijn morgen voor het aangezicht van de HEERE, u en zij, en ook Aäron. En ieder moet zijn vuurschaal meenemen en er reukwerk op leggen, en ieder moet zijn vuurschaal voor het aangezicht van de HEERE brengen, tweehonderdvijftig vuurschalen, ook u en Aäron, ieder zijn vuurschaal.
>
> NUMERI 16:16-17

> Zo nam ieder zijn vuurschaal, deed er vuur in en legde er reukwerk op en zij stelden zich op bij de ingang van de tent van ontmoeting, ook Mozes en Aäron.
>
> NUMERI 16:18

Dit is de volgende dag.

> Korach liet heel zijn aanhang vanwege hen bijeenkomen, bij de ingang van de tent van ontmoeting. Toen verscheen de heerlijkheid van de HEERE aan heel de gemeenschap.
>
> NUMERI 16:19

Blijkbaar moesten de 250 daar met hun wierookvaten aanwezig zijn, omdat ze allemaal aan deze proef deelnamen. Maar Korach drong er bij de hele gemeente op aan om ook te komen, zodat ze de uitkomst konden zien. Ik weet niet goed waarom Korach dat zou willen. Na alles wat er gebeurd was, is het moeilijk voor te stellen dat Korach kon verwachten dat God hem op de een of andere manier in het gelijk zou stellen en Zich op de een of andere manier tegen Aäron zou keren. Maar volgens mij zijn mensen nu eenmaal zo wanneer ze jaloers zijn op een positie, jaloers op gezag. Ze zouden willen dat zij de leiding hadden in plaats van iemand anders. In hun gedachten maken ze van de ander die de leiding heeft werkelijk een slecht mens. En ze denken dat God aan hun kant staat en tegen die persoon is. Eigenlijk had Aäron niets gedaan wat hun die indruk kon geven.

We hebben dit jaren geleden een keer meegemaakt op de Great Commission School in Bandon. Het was een heel slecht jaar. Doorgaans hadden we goede jaren. Maar er was een groep studenten die, om wat voor reden dan ook, niet tevreden was over hoe het er in de keuken aan toeging. Toen begonnen ze ook op andere dingen aanmerkingen te maken. Ze vonden dat de regels veranderd konden worden, of dat het beleid beter kon, of dat de leiders het beter konden doen. Eigenlijk was het net als ieder ander jaar. Het ging zelfs goed met de school. We vroegen er geen geld voor. We hadden nog geen ezel van hen genomen. We onderdrukten hen beslist niet. We lieten de school gewoon volgens het gebruikelijke programma draaien, zoals we dat elk jaar deden.

Maar we hadden een groep studenten, vooral één man, van wie ik kon merken dat hij de leider wilde zijn. Hij was een student, en hij ging achter onze rug om, achter de rug van de leiders om, bij de mensen mopperen. Hij belegde bijeenkomsten met de mensen zonder dat wij erbij waren, en sprak dan over alle slechte dingen die wij deden. Achteraf zou ik zeggen dat ik niets weet wat hij ons terecht had kunnen verwijten. We waren alleen maar aan het dienen. We deden niets. We waren alleen maar aan het dienen. We zijn niet volmaakt, maar we deden ook geen dingen die verwijtbaar waren.

Dat was een heel ongemakkelijk jaar. Uiteindelijk is die man natuurlijk met ruzie vertrokken. Maar ik heb in gemeenten en in andere situaties dit soort opstandigheid gezien, terwijl de leiders helemaal niets deden om zichzelf te bevoordelen. Ze werden beschuldigd omdat degene die hen beschuldigde zelf naar een positie streefde. Dat is gewoon een opstandige houding die je aantreft bij sommige mensen die gezag verachten.

16

Voorbede voor de bedreigde gemeenschap

Ze kwamen dus bijeen, en aan het einde van vers 19 staat:

‘De glorie van de Heer verscheen aan het hele volk.’

Op dit moment lijkt het erop dat Korach zich op de een of andere manier van de groep had afgescheiden en om de een of andere reden blijkbaar weer in zijn tent was. Maar de andere 250 mannen waren nog bij de tabernakel. We lezen niet precies hoe dit in zijn werk ging, maar we zien wel dat het zo is.

In vers 20:

> En de HEERE sprak tot Mozes en tot Aäron: Zonder u af uit het midden van deze gemeenschap, want Ik zal hen in een ogenblik vernietigen!
>
> NUMERI 16:20-21

Niet alleen Korach en zijn medestanders, maar de hele gemeente. God stond opnieuw klaar om hen allemaal uit de weg te ruimen.

> Maar zij wierpen zich met hun gezicht ter aarde en zeiden: O God! God van de geesten van alle vlees! Als één man zondigt, zult U dan zeer toornig worden op heel de gemeenschap?
>
> NUMERI 16:22

Het is opmerkelijk hoe grootmoedig zowel Mozes als Aäron waren tegenover degenen die zich tegen hen keerden. Ze spraken alsof er hier maar één man werkelijk schuldig was. Hier waren 250 leiders van het volk die tegen Mozes en Aäron morden en hun gezag omver probeerden te werpen. En toch zagen ze hen alleen maar als pionnen die door die ene man, Korach, waren gemanipuleerd. Ze nemen de schuld van die mannen dus niet eens in aanmerking. Hoewel die mannen hen bekritiseren en ondermijnen en hun het leven in de gemeenschap zuur maken, zien ze nog steeds alleen de schuld van Korach. Ze zeggen:

Moet iedereen worden weggevaagd omdat één man zondigt?

17

De aarde en het vuur treffen de opstandelingen

> En de HEERE sprak tot Mozes: Spreek tot de gemeenschap en zeg: Trek u terug van rondom de woning van Korach, Dathan en Abiram.
>
> NUMERI 16:23-24

> Toen stond Mozes op en hij ging naar Dathan en Abiram, en de oudsten van Israël gingen achter hem aan. En hij sprak tot de gemeenschap: Ga toch bij de tenten van deze goddeloze mannen vandaan, raak niets aan van alles wat van hen is, anders zult u door al hun zonden weggevaagd worden. En zij trokken zich terug van rondom de woning van Korach, Dathan en Abiram, maar Dathan en Abiram kwamen naar buiten en bleven bij de ingang van hun tenten staan, met hun vrouwen, en hun zonen en hun kleine kinderen.
>
> NUMERI 16:25-27

Mozes ging naar Dathan en Abiram omdat ze niet naar hem toe wilden komen. Bedenk dat hij hen had geroepen en dat ze niet wilden komen.

Blijkbaar kwamen ze gewoon naar buiten om zich daar uitdagend tegenover Mozes op te stellen.

> Toen zei Mozes: Hierdoor zult u weten dat de HEERE mij gezonden heeft om al deze daden te doen, dat zij niet uit mijn eigen hart voortgekomen zijn. Als dezen zullen sterven zoals elk mens sterft, en hun vergolden zal worden zoals elk mens vergolden wordt, dan heeft de HEERE mij niet gezonden. Maar als de HEERE iets nieuws zal scheppen, zodat de aardbodem zijn mond zal opensperren, en hen en alles wat van hen is, zal verzwelgen en zij levend naar het graf zullen afdalen, dan zult u weten dat deze mannen de HEERE verworpen hebben.
>
> NUMERI 16:28-30

> En het gebeurde, toen hij geëindigd had al deze woorden te spreken, dat de aardbodem die onder hen was, gespleten werd. De aarde opende haar mond en verzwolg hen, met hun gezinnen, en alle mensen die Korach toebehoorden, en al hun bezittingen. En zij daalden levend af naar het graf, zij en alles wat van hen was. En de aarde overdekte hen, en zij waren verdwenen uit het midden van de gemeente.
>
> NUMERI 16:31-33

De aarde opende niet alleen haar mond. Ze sloot haar mond nadat ze naar beneden waren gegaan, en zo verdween die spleet. Ik weet niet of er een litteken op het aardoppervlak achterbleef of niet, maar die spleet is er niet meer.

> En heel Israël dat rondom hen stond, vluchtte weg voor hun gejammer, want zij zeiden: Als de aarde ons ook maar niet verzwelgt!
>
> NUMERI 16:34

Nu staan die 250 mannen nog steeds bij de tabernakel, maar niet lang meer.

> En vuur kwam bij de HEERE vandaan en verteerde de tweehonderdvijftig mannen die het reukwerk aangeboden hadden.
>
> NUMERI 16:35

Hij had Nadab en Abihu, die rechtmatige priesters waren, verteerd omdat ze op een verkeerde manier reukwerk offerden. Deze mannen matigden zich zelfs aan om als priesters op te treden. Hetzelfde vuur kwam naar buiten en verteerde ook hen.

Je zou nu verwachten dat deze demonstratie het volk ontzag voor God zou bijbrengen. Maar verbazingwekkend genoeg staat er verderop, in vers 41:

> Maar de volgende dag morde heel de gemeenschap van de Israëlieten tegen Mozes en tegen Aäron: Ú hebt het volk van de HEERE gedood!
>
> NUMERI 16:41

Alsof Mozes uit zichzelf de macht had om de aarde te laten opengaan en vuur uit de tegenwoordigheid van God te laten komen. Deze mensen waren buitengewoon traag van begrip en buitengewoon opstandig. En de volgende dag klaagden ze alweer. Waar is bij deze mensen het ontzag voor God?

18

De vuurschalen als blijvende waarschuwing

En vers 36 zegt:

> En de HEERE sprak tot Mozes: Zeg tegen Eleazar, de zoon van de priester Aäron, dat hij de vuurschalen uit de vlammen moet halen en het vuur weg moet strooien, ver weg; want ze zijn heilig,
>
> NUMERI 16:36-37

Die 250 wierookvaten waren onaangetast gebleven. De mensen waren verbrand. De wierookvaten waren op de grond blijven liggen, met het reukwerk er nog in brandend.

Dat wil zeggen, de as en de kolen.

> te weten de vuurschalen van deze mensen die ten koste van hun leven gezondigd hebben. En maak er platgeslagen platen van, als een beslag voor het altaar. Zij hebben ze immers voor het aangezicht van de HEERE gebracht, daarom zijn ze heilig. Zo zullen ze voor de Israëlieten tot een teken zijn.
>
> NUMERI 16:38

Alles wat door een Israëliet aan de Heere wordt geofferd, was zelf heilig doordat het geofferd was. En deze reukofferaltaren waren weliswaar onrechtmatig aangeboden door mannen die zich aanmatigden het priesterschap uit te oefenen, maar het reukwerk was toch aan de Heere geofferd. Daarom kan het niet als gewoon materiaal worden behandeld. Ze zouden dus het brons of het messing waarvan ze gemaakt zijn tot platen slaan en die gebruiken als afdekking om het altaar te bedekken. Blijkbaar moesten ze het bronzen altaar met bronzen platen afdekken wanneer het niet in gebruik was. En die platen om het altaar af te dekken zullen het volgende zijn:

> ter gedachtenis voor de Israëlieten, opdat geen onbevoegde man, die niet uit het nageslacht van Aäron is, naar voren zal komen om reukwerk voor het aangezicht van de HEERE in rook te laten opgaan, en het hem zal vergaan als Korach en zijn aanhang, zoals de HEERE door de dienst van Mozes tot hem gesproken had.
>
> NUMERI 16:40

Nu moet erop gewezen worden dat er van de gezinnen van Dathan en Abiram, zelfs van hun kinderen, wordt gezegd dat ze omgekomen zijn toen de aarde openging en hen verzwolg. En Korach zelf kwam daarbij ook om, maar de zonen van Korach niet. We zullen dat later vermeld zien. De zonen van Korach werden niet door de aarde verzwolgen. Dat kan zijn omdat ze volwassen waren, uit huis waren gegaan en ergens anders woonden. Misschien waren ze helemaal niet samen met Korach bij deze opstand betrokken.

Later zijn veel van de Psalmen geschreven door de zonen van Korach. De zonen van Korach waren Levieten die blijkbaar misschien tot de muzikanten behoorden die in de dagen van David en daarna muziek maakten en God aanbaden. En een aantal Psalmen, zullen we zien, is geschreven door de zonen van Korach, of voor de zonen van Korach om uit te voeren. Hoewel Korach dus een slecht man was, waren zijn zonen er door de zonden van hun vader niet toe gedoemd om onbruikbaar te zijn voor God. Integendeel, ze waren later juist bruikbaar bij het schrijven van geïnspireerde Schrift.

19

Äärons brengt de dodelijke plaag tot stilstand

De volgende dag morde de gemeente van de Israëlieten dus tegen Mozes en Äärons, in vers 41. Ze zeiden:

> Maar de volgende dag morde heel de gemeenschap van de Israëlieten tegen Mozes en tegen Äärons: Ú hebt het volk van de HEERE gedood!
>
> NUMERI 16:41

> En het gebeurde, toen de gemeenschap tegen Mozes en tegen Äärons bijeenkwam, en men zich naar de tent van ontmoeting keerde, dat zie, de wolk deze bedekte en de heerlijkheid van de HEERE verscheen. Mozes en Äärons kwamen tot voor de tent van ontmoeting. En de HEERE sprak tot Mozes: Trek u terug uit het midden van deze gemeenschap, en Ik zal hen vernietigen, in een ogenblik! Toen wierpen zij zich met hun gezicht ter aarde.
>
> NUMERI 16:42-45

Dat is hetzelfde wat Hij eerder in vers 21 zei. God kan Zich nauwelijks inhouden. Maar Mozes en Äärons vielen opnieuw op hun gezicht. Ze doen voorbede voor deze mensen die tegen hen mopperen. Mozes en Äärons zijn werkelijk zo zachtmoedig. Ze zeggen niet: ‘God, deze mensen bezorgen ons alleen maar hoofdpijn. Roei ze alstublieft uit,

geef ons wat rust, kom voor ons op.' Maar ze zijn werkelijk echte herders. Ze geven echt om de mensen. Ze zien de mensen als dwaze, domme schapen, maar ze geven om hen. En dus doen ze voorbede voor hen.

> En Mozes zei tegen Aäron: Neem de vuurschaal en doe er vuur in van het altaar, en leg er reukwerk op, en ga onmiddellijk naar de gemeenschap en doe verzoening voor hen, want grote toorn is uitgegaan van voor het aangezicht van de HEERE; de plaag is al begonnen. Aäron nam de vuurschaal, zoals Mozes had gesproken, en liep snel naar het midden van de gemeente, en zie, de plaag was onder het volk begonnen. En hij legde er reukwerk in en deed verzoening voor het volk. Hij bleef tussen de doden en de levenden in staan, en de plaag werd tot stilstand gebracht. Het waren er veertienduizend zevenhonderd, die aan die plaag gestorven zijn, naast hen die gestorven waren om de zaak van Korach. Aäron keerde terug naar Mozes bij de ingang van de tent van ontmoeting, en de plaag werd tot stilstand gebracht.
>
> NUMERI 16:46-50

Dit is de eerste en enige keer in de Bijbel dat er wordt gezegd dat het branden van reukwerk verzoening doet. Eigenlijk was het bijna elke andere keer nodig om dieren te offeren om verzoening te doen. Maar bij deze gelegenheid, blijkbaar vanwege de urgentie, begon een plaag zomaar mensen neer te vellen. Aan het ene uiteinde van de gemeente doodde die mensen. De plaag trok verder. Dat kon je zien, want Aäron kon tussen de doden en de levenden gaan staan. Het is duidelijk dat deze plaag zich geografisch verplaatste. Hij begon aan het ene uiteinde van het kamp en trok er gewoon doorheen. En mensen vielen dood neer, totdat er 14.700 van hen, bijna 15.000, dood waren.

Dit zou uiteindelijk het hele kamp hebben getroffen en hen allemaal hebben uitgeroeid. Er was geen tijd om dieren te offeren, om een stier te slachten of wat dan ook. En daarom liet God Zich bij deze gelegenheid verzoenen doordat Aäron voor Zijn

aangezicht reukwerk brandde. Hij moest vlak voor de plaag gaan staan, precies op de plek waar hij de volgende zou zijn geweest. Hij stond tussen de doden en de levenden. De plaag bewoog die kant op. Aäron stond precies waar hij de volgende zou zijn geweest die getroffen werd. Jezus zegt:

> Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen.
>
> JOHANNES 10:11

Zo gaat ook Aäron daar staan en stelt hij zichzelf rechtstreeks aan het gevaar bloot. Maar God stopt de plaag daar, zoals Hij later zal doen wanneer ook Pinehas een heldendaad verricht.

20

De bloeiende staf bevestigt Gods keuze

Nu hoofdstuk 17:

> De HEERE sprak tot Mozes: Spreek tot de Israëlieten en neem van hen een staf voor elke familie, van al hun leiders, naar hun families, twaalf staven. Ieders naam moet u op zijn staf schrijven.
>
> NUMERI 17:1-2

Een van deze staven zal voor het huis van Levi zijn. Dat betekent dat ze het huis van Jozef als één moeten hebben geteld om op twaalf staven te blijven. Want als ze Efraïm en Manasse afzonderlijk hadden geteld, zouden er dertien staven zijn geweest als ze Levi erbij rekenden. En Levi zat hierbij. Het moet dus zo zijn geweest dat het huis van Jozef één van de staven vertegenwoordigde, met inbegrip van Manasse en Efraïm.

Er staat:

> Maar de naam van Aäron moet u schrijven op de staf van Levi, want één staf moet er zijn voor het hoofd van hun families. En u moet ze neerleggen in de tent van ontmoeting, vóór de getuigenis, waar Ik u ontmoeten zal.
>
> NUMERI 17:3-4

Dat wil zeggen, vóór de Tien Geboden, die in de ark lagen.

> En het zal gebeuren dat de staf van de man die Ik verkies, in bloei zal staan. En Ik zal het gemor van de Israëlieten over Mij, waarmee zij tegen u morden, tot zwijgen brengen.
>
> NUMERI 17:5

Dit zijn dode stokken, dus het is geen groen hout. Ze kunnen niet bloeien. Het is gewoon oud, dood hout dat als wandelstok wordt gebruikt.

> Mozes sprak tot de Israëlieten en al hun leiders gaven hem een staf, voor elke leider één staf, naar hun families, twaalf staven. De staf van Aäron was ook onder hun staven. En Mozes legde de staven neer voor het aangezicht van de HEERE, in de tent van de getuigenis. De volgende dag gebeurde het, toen Mozes in de tent van de getuigenis kwam, dat, zie, de staf van Aäron voor het huis van Levi in bloei stond. Hij bracht bloesem voort en bloeiende bloemen, en droeg amandelen.
>
> NUMERI 17:6-8

Het is dus heel duidelijk dat God niet alleen maar amandelen aan de staf liet verschijnen. De staf had alle groeistadia doorlopen om amandelen voort te brengen, alleen versneld, in één nacht. Gewoonlijk zou dat dagen of misschien weken duren. Ik weet niet hoelang het duurt voordat er amandelen aan een amandelboom groeien.

Maar wat gewoonlijk dagen of weken zou hebben geduurd, gebeurde in een paar uur tijd. De staf kwam tot leven en begon te groeien en doorliep de verschillende groeistadia: de knoppen, de bloem, en toen waren de rijpe amandelen er. En zo zien we dat God de loop van de natuur versnelt en ook de loop van de natuur omkeert, want dit is leven uit de dood. Deze staf wordt een zinnebeeld van de opstanding van de doden. Het is een van de weinige dingen die uiteindelijk blijvend vóór de ark van het verbond worden neergelegd als getuigenis.

> Toen bracht Mozes al deze staven van voor het aangezicht van de HEERE naar buiten, naar al de Israëlieten. En zij zagen het, en namen elk hun staf.
>
> NUMERI 17:9

Ze zagen natuurlijk dat hun staf niet was uitgelopen. Ze hadden ook geen enkele reden om dat te verwachten. Dat doen staven niet.

21

Aärons staf als teken van rechtmatig gezag

> Toen zei de HEERE tegen Mozes: Breng de staf van Aäron terug vóór de getuigenis, om hem te bewaren, als teken voor de opstandigen. En u zult een einde maken aan hun gemor over Mij, opdat zij niet sterven. Mozes deed het. Zoals de HEERE hem geboden had, zo deed hij.
>
> NUMERI 17:10-11

Het bewaren van deze staf als gedenkteken is een bewijs van de positie van Aäron en zijn huis voor altijd. Hij diende een beetje zoals een scepter in de latere geschiedenis een koning dient. Een scepter is gewoon een staf, meestal een sierstaf met edelstenen en dat soort dingen, die het gezag van een koning vertegenwoordigt. Als de koning bij bijzondere ceremoniële of staatsgelegenheden de scepter vasthoudt, is dat zijn manier om te laten zien dat hij degene is die de leiding heeft.

In de moderne tijd worden scepters in bepaalde monarchieën in kluizen bewaard. Want als iemand de scepter zou stelen, zou hij op grond van het bezit van de scepter kunnen beweren dat hij de koning is. En zo is de scepter als het ware het zinnebeeld van rechtmatig gezag. De staf van Aäron werd als het ware een zinnebeeld van rechtmatig gezag. Hij werd op een veilige plaats bewaard. Hij werd eigenlijk in het heilige der heiligen bewaard, waar je er niet gemakkelijk bij kon komen. Maar hij zou daar op een veilige plaats liggen, mocht er ooit weer een tijd komen waarin iemand eraan twijfelde dat God de familie van Aäron had aangesteld om de rechtmatige priesters te zijn. Deze staf kon blijkbaar tevoorschijn worden gehaald en worden getoond. En dat zou natuurlijk bewijzen dat Aäron nog steeds de scepter van het priesterschap bezat.

De verzen 12 en 13 zeggen:

> En de Israëlieten spraken tot Mozes: Zie, wij geven de geest, wij komen om, wij komen allen om! Al wie ook maar naderbij komt tot de tabernakel van de HEERE, zal sterven; moeten wij soms allemaal de geest geven?
>
> NUMERI 17:12-13

Nu wordt hun daar geen antwoord gegeven. Dit is alleen hun reactie. Het is zelfs mogelijk dat dit hier buiten de chronologische volgorde wordt weergegeven. Dat is moeilijk te zeggen. Het volk zou dat gezegd kunnen hebben toen de plaag hen trof. Ze zouden dat gezegd kunnen hebben toen de grond openging. Of misschien hebben ze het bij deze gelegenheid gedaan, toen er geen werkelijk gevaar was. Want God bracht op dit moment geen oordeel, maar Hij getuigde alleen van wie Zijn ware priester was.

Maar misschien heeft dit hen geraakt omdat ze tegen Aäron hadden gemord en God dit opmerkelijke blijk van Zijn gunst voor Aäron had gegeven door zijn staf te laten uitlopen. Misschien werden ze door die demonstratie overtuigd van hun dwaling en beseften ze dat ze verdienden te sterven. Ze hadden immers kort daarvoor veel van hun metgezellen zien sterven vanwege precies dezelfde dwaling. En dus dachten ze dat ze allemaal zouden sterven, maar dat gebeurde bij deze gelegenheid natuurlijk niet. En hoofdstuk 18 gaat een andere kant op, waar we het later over zullen hebben.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Numeri 14:11
- Hebreeën 3:19
- Hebreeën 11:6
- Numeri 16:1
- Numeri 16:4-6
- Numeri 16:7
- Numeri 16:8-11
- Numeri 16:12-14
- Numeri 16:3
- Numeri 16:15
- Numeri 14:4
- Numeri 14:5
- Numeri 12:3
- Numeri 16:5-7
- Efeze 2:6
- Judas 10-11
- Judas 8
- Mattheüs 18:20
- Psalmen 105:15
- 1 Korinthe 1:13
- Hebreeën 13:7
- Hebreeën 13:17
- Hebreeën 13:24
- 1 Korinthe 11:3
- 1 Petrus 5:3
- Numeri 16:16-17
- Numeri 16:18
- Numeri 16:19
- Numeri 16:20-21
- Numeri 16:22

- Numeri 16:23-24
- Numeri 16:25-27
- Numeri 16:28-30
- Numeri 16:31-33
- Numeri 16:34
- Numeri 16:35
- Numeri 16:41
- Numeri 16:36-37
- Numeri 16:38
- Numeri 16:40
- Numeri 16:42-45
- Numeri 16:46-50
- Johannes 10:11
- Numeri 17:1-2
- Numeri 17:3-4
- Numeri 17:5
- Numeri 17:6-8
- Numeri 17:9
- Numeri 17:10-11
- Numeri 17:12-13

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.